

Meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Ved Statens Planteavlsudvalg.

32. Meddelelse.

Udsendt den 10. Juni 1909.

Resultater af Forsøg med Rodfrugtstammer og Rodfrugtsorter.

Forsøgene har til Formaal at vejlede Roedyrkeren ved Indkøb af Frø til Roemarken og Frøavlere i Valget af Stammer til Fremavl. Forsøgene har været udførte paa Statens Forsøgsstationer ved Aarslev, Askov, Lyngby, Studsgaard, Tylstrup og Tystofte samt paa Forsøgsarealerne ved Aakirkeby og Borris.

I. Forsøg med danske Rodfrugtstammer.

Enhver dansk Frøavler kan anmelde sin Stamme til Deltagelse i disse Forsøg. Ved Opgørelsen af Resultaterne deles samtlige Stammer i 3 Klasser efter Tørstofudbyttet pr. Td. Ld. Navnene paa de Frøavlere, hvis Stammer kommer i 1. Klasse, offentliggøres. Der er anstillet Forsøg med Stammer af

Barres og Kaalroer:

1. Gang i Aarene 1900 og 1901
2. — - — 1904 - 1905
3. — - — 1908 - 1909

Eckendorfer, Elvetham og Turnips:

1. Gang i Aarene 1902 og 1903
2. — - — 1906 - 1907

Hvert 4. Aar kan Frøavlerne altsaa paany anmelde deres Stamme til Forsøgene. Heraf har navnlig de Frøavlere benyt-

tet sig, hvis Stamme kom i 1. Klasse ved de første Aars Forsøg. Det viser sig nemlig, at nogle Stammer gaar frem og andre tilbage i Ydeevne. Ejerne af de 1. Klasses Stammer er derfor interesserede i at faa undersøgt, om deres Stammer fremdeles kan staa Maal med Landets bedste Stammer. Hertil er der saa meget mere Anledning, som Konkurrencen stedse bliver haardere, idet de bedste Stammer fra de første Aar forædles videre, medens paa den anden Side saa godt som alle de daarlige 2. og 3. Klasses Stammer fra de første Aar helt udebliver, for en væsentlig Del af den Grund, at de er kaserede af Frøavlerne og erstattede med 1. Klasses Stammer. Som Aarene gaar, skærpes paa denne Maade Fordringerne til Ydeevnen hos 1. Klasses Stammer, og som Følge deraf er der mange af de oprindelige 1. Klasses Stammer, som ikke har kunnet holde Stillingen i 1. Klasse ved de sidste Aars Forsøg, men er rykkede ned i 2. Klasse. Det er derfor indlysende, at Forsøgenes Dom over Stammerne ikke kan have Gyldighed mere end de 4 Aar, indtil Resultatet af de næstfølgende Stammeforsøg offentliggøres. I Foraaret 1910 er det derfor alene 1. Klasses Stammer fra den 4-aarige Forsøgsperiode, 1906—07 og 1908—09, man kan indestaa for, og de eneste sikre 1. Klasses Stammer, der staar til Raadighed til Udsæd i 1910, bliver kun nedennævnte:

A. Runkelroer:

- Barres: Sludstrup-Stammen af Aargang 1908 fra Gdr. *Niels Larsen*, Lille Viby, Kerteminde, Frøhandler *L. Wiboltt*, Nakskov, Forsøgsleder *Karl Jørgensen*, Lyngby, og Lærer *Michelsen*, Sludstrup.
- Ferritslev-Stammen af Aargang 1908 fra Hmd. *Johannes Nielsen*, Ferritslev, Ullerslev.
- Olsgaard-Stammen af Aargang 1908 fra Gdr. *Kr. Rasmussen*, Olsgaard, Storehedinge.
- Eckendorfer: Skafterup-Stammen af Aargang 1906 fra Gdr. *N. Jørgensen*, Skafterup, Rude.
- Annebjerggaard-Stammen af Aargang 1906 fra Gdr. *Jacob Petersen*, Østerhoved, Skelskør.
- Ringe-Stammen af Aargang 1906 fra Handelsgartner *Eltzholtz*, Ringe.
- Elvetham: Aaby-Stammen af Aargang 1906 fra Planteskoleejer *Rusborg*, Odder.
- Odder-Stammen af Aargang 1906 fra Østjydsk Frøavlerforening, Odder.

B. Kaalroer:

- Bangholm: Pajbjerg-Stammen af Aargang 1908 fra Frøavler *J. Hvidberg*, Hunsballe, Struer, og Gdr. *A. K. Nielsen*, Drammelstrup, Allingaabro.
- Olsgaard-Stammen af Aargang 1908 fra Gdr. *Kr. Rasmussen*, Olsgaard, Storehedinge, og Gdr. *H. Henriksen*, Sierslev, Storehedinge.
- Klank-Stammen af Aargang 1908 fra »Trifolium«, Ny Toldbodgade 7, København K.

C. Turnips:

- Yellow Tankard: Pajbjerg-Stammen af Aargang 1906 fra Forsøgsleder *Karl Jørgensen*, Lyngby, og Frøavler *J. Hvidberg*, Hunsballe, Struer.
- Fynsk Bortfælder: Lyngby-Stammen af Aargang 1906 fra Forsøgsleder *Karl Jørgensen*, Lyngby.
- Hundslev-Stammen af Aargang 1906 fra Frøavler *J. Hansen*, Hundslev, Ladby.

Da Frøbeholdningerne af de nævnte Barres- og Kaalroestammer af Aargang 1908 antagelig bliver forholdsvis smaa, er det sandsynligt, at Frøet hurtigt bliver udsolgt. I saa Fald vil Risikoen ved i Foraaret 1910 at købe Frø af de gamle 1. Klasses Stammer af Aargang 1904 og 1905 være betydelig mindre end ved at købe Frø af ukendt Afstamning eller af Stammer fra de første Forsøg med Rodfrugtstammer i 1900—01.

II. Forsøg med udenlandske Rodfrugtsorter.

I Forsøgene med danske Rodfrugtstammer har der hvert Aar været medtaget nogle tyske, franske og engelske Sorter. I alt har 30 udenlandske Runkelroepøver og 17 Kaalroepøver deltaget i Forsøgene. I Gennemsnit for alle Forsøgsaar og samtlige Prøver har de udenlandske Sorter

af Runkelroer givet . . . 10.8 Centner Tørstof pr. Td. Ld.

- Kaalroer — . . . 10.1 — — — —

mindre end de danske 1. Klasses Stammer.

Sammenlignes Middeludbyttet af vore danske 1. og 3. Klasses Stammer, giver 3. Klasses Stammer:

af Runkelroer 9.1 Centner Tørstof pr. Td. Ld.

- Kaalroer 11.1 — — — —

mindre end 1. Klasses Stammer.

Det fremgaar altsaa heraf, at gennemsnitlig har Udbyttet efter de prøvede 47 udenlandske Rodfrugtsorter til-

nærmelsesvis været af samme Størrelse som Middeldudbyttet efter danske 3. Klasses Stammer. Der maa derfor advares imod at købe Frø af udenlandske Rodfrugtsorter, før de gennem Dyrkningsforsøg har været sammenlignede med de danske 1. Klasses Stammer.

Den fuldstændige Beretning om Forsøgene med Rodfrugtstammer i 1908 findes i Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 16. Bind, Side 243 og følg.

Bilag til 32. Meddelelse.

Forsøg med udenlandske Rodfrugtsorter i 1900—1908.

Udbytte i Centner Tørstof pr. Td. Ld.,
naar danske 1. Klasses Stammer har givet 100 Centner Tørstof.

		Runkelroer.		
1900.	Middel af 5 udenlandske Sorter.....			89.8
1901.	— - 6 — —			86.8
1903.	— - 3 — —			94.4
1904.	— - 4 — —			86.8
1905.	{ Jaune ovoïde des Barres fra Paris.....			90.8
	{ Jaune géante de Vauriac — —			88.4
	{ Yellow globe — London			81.6
	{ Gatepost — —			80.9
1906.	{ Improved Mammoth — —			91.5
	{ Mammut — Erfurt.....			89.9
	{ Kirsche's Ideal — Sundhausen.....			94.0
	{ Erfurter Modell — Erfurt.....			87.4
1908.	{ Eckendorfer rote Walzen — Bielefeldt.....			99.4
	{ Improved large yellow globe — Warrington			89.2
				Middel ... 89.2

		Kaalroer.		
1900.	Middel af 4 udenlandske Sorter.....			93.9
1904.	— - 4 skotske Sorter			89.1
1905.	— - 4 skotske og engelske Bangholm-Stammer ...			85.9
1908.	{ New Breed of Turnip-Swede »Pioneer« fra Warrington .			92.8
	{ Improved new Swede »Pioneer« — Helperby ..			91.8
	{ Purple top — Leith			90.1
	{ New Breed of Swede »Superlativ« — Warrington .			89.9
				Middel ... 89.9

33. Meddelelse.

Udsendt den 1. Juli 1909.

Resultater af Forsøg med seksradede Bygsorter.

Forsøgene er udførte paa Statens Forsøgsstationer ved Tystofte, Askov (Lermarken), Lyngby og Tylstrup samt paa Forsøgsmarken ved Abed (Lolland) i Aarene 1905—1908 med nedennævnte Sorter.

Gennemsnits-Saadatoen var ved Abed 17. April, Tystofte 22. April, Lyngby 1. Maj, Askov 2. Maj, Tylstrup 5. Maj.

Jordbunden er ved:

Tystofte: god Lermuld med sandblandet Lerunderlag;

Askov: let, noget kold Lermuld med sandblandet Lerunderlag;

Lyngby: let, tør Lermuld med stenet og sandet Lerunderlag;

Tylstrup: let Sandmuld med fint, rødt Sandunderlag;

Abed: temmelig stærk Lermuld med Lerunderlag.

Dyrkningsvilkaarene har i alt væsentligt været i Overensstemmelse med almindelig god Praksis.

1. Tystofte Korsbyg, tiltrukket af Forsøgsleder *N. P. Nielsen*, har givet størst Afgrøde baade af Kærne og Halm paa de gode Jorder ved Tystofte og Abed, hvor den tidligste Saaning har fundet Sted. Den er sildig moden, middel stivstraet, af lav Tøndevægt, men storkornet.

2. Erh. Frederiksens 6rd. Byg, tiltrukket af Redaktør *Erh. Frederiksen* i Nakskov, har givet størst Kærneafgrøde paa de lettere Jorder ved Askov, Lyngby og Tylstrup, hvor Saaningen er foretaget noget senere. Halmudbyttet er lille. Den er meget tidlig moden, har holdt sig noget bedre oppe end den forrige, er af lav Tøndevægt og smaakornet.

3. Tystofte 6rd. Byg (Nr. 27), der i de senere Aar har faaet nogen Udbredelse, har givet $1\frac{1}{2}$ à 3 Centner Kærne mindre end Korsbyg og ligeledes mindre Halm. Den er lidt tidligere moden end Korsbyg, stivstraet, af høj Tøndevægt og meget storkornet.

4. Nordslesvigsk Kæmpebyg, ældre, meget udbredt Sort; den har givet indtil 5 Centner Kærne mindre end Kors-

byg, ligeledes mindre Halm. Den er middeltidlig, stivstraet, af middelhøj Tøndevægt og med middelstore Korn.

5. Amager-Byg stemmer i alle Henseender næsten overens med Nordslesvigsk Kæmpebyg.

Ud over de her anførte har der i Forsøgene været prøvet en Del flere Sorter, men ingen af disse synes at fortjene Udbredelse. Blandt de 5 her nævnte Sorter synes Korsbyg at være den værdifuldeste Sort paa gode Jorder og ved tidlig Saaning, altsaa fortrinsvis paa Øerne, medens Erh. Frederiksens 6rd. Byg maa antages at egne sig bedst for de Egne i Jylland, hvor 6rd. Byg dyrkes i større Udstrækning, altsaa paa lette Jorder og hvor der saas forholdsvis sent.

Udførlig Beretning om disse Forsøg er samtidig med Udsendelsen af denne Meddelelse offentliggjort i Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 16. Bind, Side 194 og følg.

Bilag til 33. Meddelelse.

Resultater af Forsøgene med seksradede Bygsorter
i Aarene 1905—1908.

Sortens Navn	Ctn. Kærne pr. Td. Ld.					Ctn. Halm pr. Td. Ld.					Kærneprocent af samlet Afgrøde	Vægt af	
	Abød 1906—08 Saet $\frac{1}{4}$	Tystofte 1905—08 Saet $\frac{2}{4}$	Lyngby 1905—08 Saet $\frac{1}{6}$	Askov 1907—08 Saet $\frac{2}{5}$	Tylstrup 1906—08 Saet $\frac{5}{5}$	Abød 1906—08 Saet $\frac{1}{4}$	Tystofte 1905—08 Saet $\frac{2}{4}$	Lyngby 1905—08 Saet $\frac{1}{6}$	Askov 1907—08 Saet $\frac{2}{5}$	Tylstrup 1906—08 Saet $\frac{5}{5}$		1 dansk Td. i Pd.	1 Korn i Mgr.
1. Tystofte Korsbyg.	29.4	31.5	27.7	31.4	13.1	52.0	36.5	49.1	37.4	23.3	40.1	179	36.0
2. Erh. Frederiksens 6rd. Byg	—	29.9	28.5	31.6	14.2	—	32.5	44.6	35.2	20.0	42.5	179	33.5
3. Tystofte 6rd. Byg	26.6	29.8	26.0	29.1	10.0	48.4	34.0	46.6	37.1	21.4	39.5	184	38.3
4. Nordslesvigsk Kæmpebyg	24.2	29.1	25.2	28.1	12.0	47.5	34.9	46.7	36.4	21.8	38.9	182	35.1
5. Amager-Byg	26.3	27.9	23.6	28.7	10.7	48.9	33.3	46.9	36.4	20.0	38.7	183	35.5

34. Meddelelse.

Udsendt den 3. Februar 1910.

Resultater af Forsøg med Havresorter.

I 29. Meddelelse (udsendt 26. Marts 1908) savnes Oplysninger om nogle i de senere Aar fremkomne Havresorter. Nærværende Meddelelse gør Rede for Resultaterne af Forsøgene med disse Sorter. Til Sammenligning er medtaget Dansk Havre og Ligowo-Havre.

Forsøgene er udførte paa Statens Forsøgsstationer ved Tystofte (god Lermuld), Lyngby (let Lermuld), Askov (baade paa let Lermuld og let, tør Sandjord), Tylstrup (Sandmuld) samt med nogle af Sorterne ved Aakirkeby (stærk Lerjord).

Dyrkningsforholdene har svaret til, hvad der herom er anført i 29. Meddelelse.

Om de vigtigste Sorter skal oplyses følgende:

Stjernehavre, der er en ny Sort, tiltrukket af Forsøgsleder *N. P. Nielsen*, Tystofte, staar i Kærneudbytte højest ved Tystofte, Lyngby og Aakirkeby. Dens Halmængde er nærmest lille; den hører ikke til de særlig stivstraaede Sorter og er smaa-kornet. Tøndevægten og Skalprocenten er middelhøj. Den er middeltidlig.

Gul Næsgaard-Havre, tiltrukket af Bestyrer *H. A. B. Vestergaard*, Abed Planteavlstation, har ved Stationerne paa Øerne givet lidt mindre Kærne og en Del mere Halm end Stjernehavre. Ved Askov har den givet mere baade af Kærne og Halm. Den er storkornet. Tøndevægten er lidt over Middel og Skalprocenten middelhøj. Den maa betegnes som halvsildig og stivstraaet.

Gulhvid Tystofte-Havre, tiltrukket af Forsøgsleder *N. P. Nielsen*, Tystofte, har givet indtil 1 Centner mindre pr. Td. Ld. end den forrige, men gennemgaaende lidt mere Halm. Den er nærmest smaa-kornet. Tøndevægten er noget over Middel. Den er ret tyndskallet, omtrent middeltidlig og holder sig nogenlunde godt oppe.

Schlanstedt-Havre (fra *Strube* i Schlanstedt) staar ved Tystofte noget under, ved Lyngby paa Højde med og ved Askov noget over Gul Næsgaard-Havre. Den giver mere Halm

end de foregaaende. Kærnen er knap middelstor, Tøndevægten omtrent middelhøj og Skalprocenten lidt over Middel. Den er nærmest sildig moden og er stivstraaet.

Ligowo- og Trifoliums-Havre ligner i alle Henseender hinanden ret nøje, men gennemgaaende har dog Ligowo-Havren givet større Udbytte end Trifoliums-Havren. Ved Lyngby nærmer Ligowo-Havren sig de bedste Sorter, ved Tystofte staar de begge kendelig lavere, og ved Askov og Aakirkeby (sidstnævnte Sted kun Ligowo) kommer de endog blandt de laveste. Halmudbyttet er nærmest lavt. Kornstørrelse og Tøndevægt er høj, Skalprocenten lidt under Middel. De er tidlig modne og ret stivstraaede.

Guldregns-Havre (fra Svaløf) har paa de lermuldede Jorder givet fra $1\frac{1}{2}$ til $4\frac{1}{2}$ Centner mindre end Gul Næsgaard-Havre. Paa Askov Sandmark overgaaes den ikke af nogen anden Sort, og den fortjener vistnok Opmærksomhed paa lette, tørre Jorder. Halmudbyttet har gennemgaaende været højt. Kærnen er lille, men den er tyndskallet, og Tøndevægten er høj. Den hører til de tidlige modne Sorter og har holdt sig godt oppe.

Konge-Havre har givet fra 1 til $2\frac{1}{2}$ Centner mindre end Gul Næsgaard-Havre. Halmudbyttet og Skalprocenten er omtrent middel, Kornstørrelsen lidt under Middel og Tøndevægten ret god. Den er middeltidlig og holder sig ret godt oppe.

Dansk Havre har givet fra 1 til 3 Centner mindre end Gul Næsgaard-Havre. Halmængden er middelstor. Ligeledes kan Kornstørrelse, Tøndevægt, Tidlighed, Straastivhed og Skalprocent betegnes som middel.

Af de øvrige i Forsøgene prøvede Sorter synes ingen at fortjene Paaagtning for vore Forhold.

Blandt de i denne Meddelelse anførte Sorter synes det fortrinsvis at være Gul Næsgaard-, Stjerne-, Gulhvid Tystofte- og Schlanstedt-Havre, der fortjener Opmærksomhed paa lermuldede Jorder, medens Gul Næsgaard-, Guldregns-, Stjerne- og Ligowo-Havre fortrinsvis synes at maatte tildrage sig Interessen paa de lette, sandede Jorder.

Nogen enkelt Sort, der ubetinget kan siges at være den værdifuldeste, kan ikke udpeges. Ved den praktiske Bedømmelse af en Havresort maa der foruden til Kærneudbyttets Størrelse tillige tages Hensyn til Halmængden, Straastivheden,

Tøndevægten, Kornstørrelsen, Skaltykkelsen m. m., efter som man har Grund til at tillægge den ene eller den anden af disse Egenskaber Betydning.

Bilag til 34. Meddelelse.

Resultater af Forsøg med Havresorter.

Udbytte i Centner pr. Td. Ld.

Lbnr.	Havresortens Navn	Kærne	Halm	Lbnr.	Havresortens Navn	Kærne	Halm
Tystofte 1907—08				Lyngby 1907—08			
1	Stjernehavre, Tystf.	45.6	57.6	1	Stjernehavre, Tystf.	41.9	59.4
2	Gul Næsgaard	45.5	62.0	2	Gulhvid Tystofte . .	40.7	67.4
3	Gulhvid Tystofte . .	44.5	65.0	3	Gul Næsgaard	40.7	66.6
4	Kongehavre	44.4	60.5	4	Ligowo	40.5	60.0
5	Guldregns	44.2	64.0	5	Schlanstedt	40.4	69.2
6	Schlanstedt	43.8	66.4	6	Trifoliums	39.8	68.8
7	Hvitling	43.6	59.8	7	Dansk (Hessel)	39.7	63.5
8	Trifoliums	43.6	56.6	8	Guldregns	39.5	71.2
9	Dansk (Hessel)	42.6	59.9	9	Kongehavre	39.1	64.5
10	Ligowo	42.3	56.9	10	Stormogul	38.7	74.2
11	Stormogul	42.1	62.6	11	Hvitling	38.4	61.3
12	Leutewitz	42.0	61.1	12	Leutewitz	38.1	63.4
13	Guldhavre	40.8	55.7	13	Guldhavre	37.2	60.4
14	Sort Klokke	39.6	57.3	14	Sort Klokke	36.0	60.4

Aakirkeby 1907—08

1	Stjernehavre, Tystf.	57.6	79.6	5	Guldregns	54.9	84.2
2	Gul Næsgaard	57.2	88.5	6	Dansk (Hessel)	54.1	82.7
3	Gulhvid Tystofte . .	56.6	90.5	7	Ligowo	52.4	74.7
4	Hvitling	55.2	82.0				

Askov Lermark 1906—08

1	Schlanstedt	38.6	60.1	1	Gul Næsgaard	18.1	27.6
2	Gul Næsgaard	37.5	57.7	2	Guldregns	18.1	24.7
3	Gulhvid Tystofte . .	36.9	56.2	3	Stjernehavre, Tystf.	18.0	24.9
4	Stormogul	36.4	62.6	4	Ligowo	18.0	28.1
5	Hvitling	36.0	54.5	5	Trifoliums	17.9	26.4
6	Stjernehavre, Tystf.	35.8	53.3	6	Gulhvid Tystofte . .	17.4	24.6
7	Graa	35.0	54.6	7	Dansk (Hessel)	17.1	26.5
8	Kongehavre	35.0	51.6	8	Schlanstedt	16.9	28.1
9	Dansk (Hessel)	34.9	54.6	9	Hvitling	16.9	25.7
10	Gul Salling	34.4	54.3	10	Sort Klokke	16.7	24.1
11	Leutewitz	34.2	53.0	11	Leutewitz	16.5	23.7
12	Ligowo	33.7	51.9	12	Kongehavre	16.2	29.0
13	Guldregns	33.1	54.9	13	Stormogul	15.8	24.9
14	Sort Klokke	32.2	51.8	14	Graa	15.8	29.8
15	Trifoliums	32.0	51.6				

Saasæd af Stjernehavre til Brug i Praksis vil først kunne udbydes i Vinteren 1911. Meddelelse herom vil senere fremkomme.

Beretning om Forsøgene findes i Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 16. Bind, Side 543 og følg.

35. Meddelelse.

Udsendt den 24. Marts 1910.

Resultater af Forsøg med Kartoffler, lagt til forskellig Tid og i forskellige Dybder.

Forsøgene er udførte paa Statens Forsøgsstationer ved Askov, Lyngby, Tystofte og Tylstrup i Aarene 1904—1908.

Forsøgsmarkerne, hvori Kartofflerne er dyrkede, er af følgende Beskaffenhed:

Askov Lermark: let lermuldet Jord i stærk Gødningskraft.

Lyngby: let lermuldet Jord i jævn god Gødningskraft.

Tystofte: god lermuldet Jord i god Gødningskraft.

Askov Sandmark: let sandmuldet, mindre stærkt gødet Jord.

Tylstrup: let sandmuldet Jord i god Gødningskraft.

Forsøgene har haft til Formaal at undersøge Læggetidens og Læggedybden Indflydelse paa Afrøden.

Som Læggekartofler er stadig benyttet ensartede, middelstore Knolde af Richters Imperator.

Kartoflerne er lagt til 3 forskellige Tider. Første Lægning er saa vidt muligt udført inden Midten af April, anden Lægning i de første Dage af Maj og tredje Lægning ca. 20. Maj.

Kartoflerne er lagt i 3 forskellige Dybder, nemlig: 3, 5 og 7 Tommer, regnet fra Furens eller Plantehullets Bund, hvorved Knoldene er dækkede med henholdsvis ca. 2, 4 og 6 Tommer Jord.

Optagningen har fundet Sted, naar Væksten har været afsluttet og Kartofflerne modne, som Regel først i Oktober Maaned.

Hovedresultaterne af disse Forsøg har været følgende:

Anden Lægning har i de fleste Tilfælde givet størst Udbytte. Der er dog ikke stor Forskel paa Afrødernes Størrelse

efter de to første Læggetider. Derimod er der et betydeligt Mindreudbytte efter sidste Lægning. Udslaget er mindst paa de sandmuldede Jorder, det er ret stort paa de mildere lermuldede Jorder i Lyngby og Tystofte og størst paa den koldere og stærkere gødede, lermuldede Jord i Askov.

Udslagene for Læggedybderne er ikke store. Afgrøderne er dog i alle Marker kendeligt mindre efter Lægning i 7 Tommers Dybde. Dette er ogsaa Tilfældet for de 3 Tommers Dybde i de jyske Forsøgsmarker. 5 Tommers Dybde har ved alle Stationer, undtagen Tystofte, givet størst Udbytte.

Herefter falder altsaa den fordelagtigste Læggetid omkring ved 1. Maj og den fordelagtigste Læggedybde mellem 3 og 5 Tommer.

Beretning om Forsøgene vil senere fremkomme i Tidsskrift for Landbrugets Planteavl.

Bilag til 35. Meddelelse.

Gennemsnitsudbytte ved Forsøg med Kartoffler, lagt til forskellig Tid i Aarene 1904—1908.

Centner pr. Td. Ld.

	Askov Sandmark		Tylstrup		Askov Lermark		Lyngby		Tystofte	
	Tørstof	Knolde	Tørstof	Knolde	Tørstof	Knolde	Tørstof	Knolde	Tørstof	Knolde
Første Læggetid ...	58	218	65	281	77	335	63	253	81	317
Anden — ...	60	222	67	283	79	350	68	268	78	305
Tredje — ...	57	213	62	267	71	313	64	254	71	276

Gennemsnitsudbytte ved Forsøg med Kartoffler, lagt i forskellige Dybder i Aarene 1904—1908.

Centner pr. Td. Ld.

	57	216	64	279	74	334	67	264	78	306
3 Tommers Dybde.	57	216	64	279	74	334	67	264	78	306
5 — —	60	222	66	279	78	340	66	264	78	301
7 — —	58	215	64	273	74	323	62	247	75	291

36. Meddelelse.

Udsendt den 26. Maj 1910.

Bekæmpelse af Kartoffelskimmel med Bordeauxvædske.

I 1907 og 1908 er der paa Forsøgsstationerne ved Tystofte, Lyngby og Tylstrup samt ved Aakirkeby udført Forsøg med Anvendelse af Bordeauxvædske (udtales: Bordovædske) til Bekæmpelse af Kartoffelskimmel. Disse Forsøg har, i Forbindelse med nogle forberedende Forsøg ved Tystofte i 1905 og 1906, givet følgende Resultater:

1. Kartoffeltoppen holder sig efter Sprøjtning med 1 pCt. Bordeauxvædske frisk grøn flere Uger længere end uden Sprøjtning, især fordi Angrebet af Kartoffelskimmel paa Bladene derved bliver forebygget.

2. Sygdom hos Knoldene forebygges i Reglen i meget væsentlig Grad.

3. Som Følge af Toppens større Levedygtighed og Formindskelsen af Angrebet paa Knoldene bliver det samlede Knoldudbytte, og særlig Udbyttet af sunde Knolde, meget forøget. Ved to Oversprøjtninger, foretagne omkring den 20. Juli og omkring den 20. August, blev Resultatet følgende:

I 7 Forsøg med Richters Imperator forøgedes det samlede Knoldudbytte gennemsnitlig fra 302 Ctn. pr. Td. Ld. til 352 Ctn., i 4 Forsøg med Æggeblomme fra 243 Ctn. til 260 Ctn. og i 3 Forsøg med Magnum bonum fra 199 Ctn. til 240 Ctn.

I de samme Forsøg forøgedes Udbyttet af sunde Knolde gennemsnitlig for Richters Imperator fra 287 Ctn. pr. Td. Ld. til 348 Ctn., for Æggeblomme fra 182 Ctn. til 234 Ctn. og for Magnum bonum fra 197 Ctn. til 239 Ctn.

Da de ved de danske Forsøgsstationer opnaaede Resultater i alle Henseender er overensstemmende med de overordentlig talrige i Udlandet indvundne Erfaringer, kan Sprøjtning af Kartoffeltoppen med Bordeauxvædske anbefales som et særdeles værdifuldt Middel mod Kartoffelskimmels Angreb. Og da denne Svamp er en af de væsentligste Aarsager til Kartofflernes Sygdom paa Marken og i Kuler og

Kældere, vil en almindelig Anvendelse af dette Middel bidrage til i væsentlig Grad at sikre Kartoffelhøsten.

Sprøjtningen bør udføres 2 Gange: Første Gang for de tidlige Kartoffelsorters Vedkommende 1. Juli eller den første Dag derefter, da det er tørt og nogenlunde stille Vejr; for de middeltidlige eller sildige den 15. Juli eller den første gunstige Dag derefter. Anden Sprøjtning foretages ca. 4 Uger efter første. Arbejdet udføres med de samme Redskaber, som anvendes til Sprøjtning med Jærnvitriol mod Ukrud.

100 Potter (200 Pd.) 1 pCt. Bordeauxvædske tilberedes paa følgende Maade:

1) I et Trækår (overskaaren Petroleumstønde eller lign.) anbringes 2 Pd. Blaasten (Kobbervitriol), der overhældes med et Par Potter kogende Vand, hvorved Blaastenen opløses. Derefter paafyldes koldt Vand, indtil Karret i alt indeholder 50 Potter (100 Pd.) Vædske.

2) I et andet Kar anbringes 2 Pd. brændt Kalk. Denne overhældes med lidt Vand, saa at Kalken falder hen til et fint Pulver. Derefter hældes mere Vand til, saaledes at man ogsaa her faar i alt 50 Potter Vædske (Kalkmælk). Læsket Kalk kan anvendes, men der maa da bruges 3 Pd. for hver 2 Pd. brændt Kalk.

3) Kalkmælken røres om og hældes over i Blaastensopløsningen.

4) Den sammenblandede Vædske kan prøves med rødt Lakmuspapir (faas paa Apoteket for 10 Øre). Hvis det røde Papir farves blaat, er Vædsken rigtig sammensat; hvis ikke, maa der tilsættes mere Kalk.

5) Vædsken skal stedse røres om, inden den fyldes paa Sprøjtten. Den færdige Vædske er kun anvendelig i 1 à 2 Dage.

Der anvendes til hver Sprøjtning ca. 750 Potter (1500 Pd.) Vædske pr. Td. Ld. I større Partier er Prisen paa Blaasten for Tiden ca. 25 Kr. pr. 100 Pd.

Ved Gennemførelsen af den her beskrevne Fremgangsmaade maa det stadig erindres, at den udelukkende er forebyggende. Foretages Sprøjtningen, efter at Angrebet har vist sig paa Marken i nogen Udstrækning, vil den i Reglen ikke kunne lønne sig.

Udførlig Beretning om Forsøgene findes i Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 17. Bind, Side 271 og følg.

37. Meddelelse.

Udsendt den 16. Marts 1911.

Udbytteforsøg med Rødkløver fra forskellige Avlssteder 1898—1910.

Formaalet med disse Forsøg har været til Vejledning for Landmanden at undersøge Dyrkningsværdien i Marken af den Rødkløver fra forskellige Avlssteder, som anvendes her i Landet.

Forsøgene er udførte paa Forsøgsstationerne ved Lyngby, Tystofte og Askov (Lermark og Sandmark). Kløveren er dyrket i Renbestand; den er udlagt i Vaarsæd, og Marken har derefter henligget 2 Aar til Udbyttebestemmelse.

Rødkløveren har to Hovedformer, Tidlig og Sildig Rødkløver.

Tidlig Rødkløver kommer hurtig frem om Foraaret og er i Almindelighed i fuld Blomstring omkring 20.—24. Juni. Den vokser hurtigt igen efter Afgræsning eller Slæt, giver med normal Nedbør en tidlig og stor 2. Slæt og egner sig for Dyrkning i Blanding med tidlig blomstrende Græsarter.

Den bedste Tidlig Rødkløver er kommen fra Rusland og Bøhmen (hvorfra er leveret meget Frø i de senere Aar) samt fra Galizien, Schlesien, Polen, Holsten og Danmark, men herfra er kun kommen forholdsvis lidt Frø. Holstensk Kløver har givet det største og Dansk det næststørste Udbytte, Russisk Kløver har overgaaet de øvrige Sorter lidt.

Næst i Udbytte kommer Nordamerikansk, Østrigsk og Mæhrisk Kløver, der maa foretrækkes, naar de bedste Sorter ikke kan faas. Amerikansk Kløver er mest haardfør og varig og giver størst Udbytte i denne Gruppe, men den er laadden, og Udbyttet har varieret mere for denne end for de øvrige Sorter. Desuden faar man fra Nordamerika undertiden halvsildige Former eller en Blanding af tidlige og halvsildige Planter i Stedet for Tidlig Kløver.

Resultater af Udbytteforsøg med Rødkløver fra forskellige Avlssteder 1898—1910.

Avlssted	Tidlighed 10—100 10 = tidlig 100 = sildig	Centner Hø pr. Td. Ld.					Forholdstal for Høudbytte i begge Brugsaar				
		1. Brugsaar			2. Brugs- aar	Begge Aar	Lyngby	Tystofte	Askov Lermark	Askov Sandmark	Alle Forsøg
		1. Slæt	2. Slæt	I alt							
Tidlig Rødkløver:											
Rusland	33	47	25	72	22	94	100	100	100	100	100
Schlesien, Galizien, Polen og Posen.....	38	47	25	72	21	93	100	102	95	97	98
Danmark og Holsten	34	48	27	75	23	98	106	111	96	100	103
Bøhmen	32	46	25	71	22	93	104	97	96	93	98
Mæhren.....	28	43	24	67	20	87	89	95	93	90	93
Nordamerika	34	43	24	67	24	91	107	99	90	89	96
Ungarn og Stejermark.....	26	42	24	66	18	84	89	94	86	83	89
Holland.....	11	41	27	68	15	83	82	88	92	81	88
England og Frankrig	16	37	23	60	12	72	74	83	73	68	76
Chile	24	38	22	60	12	72	70	86	74	69	76
Italien	10	22	8	30	3	33	44	38	34	0	34
Sildig Rødkløver:											
Danmark	99	70	16	86	31	117	118	127	125	121	124
Sverige	92	64	13	77	32	109	124	111	115	115	116
Norge	100	64	9	73	33	106	118	104	114	117	112
Bøhmen og Schlesien.....	83	63	16	79	28	107	111	115	113	115	114

For enaarige Græsmarker i Landets mildeste Egne kan Hollandsk Kløver, der er kendelig tidligere end de foran nævnte Sorter, anvendes med Fordel, men den er lidet varig og ikke haardfør under vanskelige Overvintringsforhold.

Lidet egnet for Dyrkning her i Landet er Kløveren fra Ungarn, England, Frankrig, Chile og New Zealand, idet den navnlig er for lidet haardfør under vore Forhold.

Uanvendelig er Italiensk Rødkløver.

Sildig Rødkløver kommer senere frem om Foraaret og er i Reglen først i fuld Blomstring omkring 5.—10. Juli. Den giver en stor, men sildig Høslæt, kommer langsomt i Vækst igen efter Slæt og yder kun undtagelsesvis en større Eftergrøde. Den holder sig godt i 2 Aar, men egner sig mindre godt for Afgræsning. Sildig Rødkløver dyrkes bedst i Blanding med Timothe eller andre sildig blomstrende Græsarter, eller, hvor Forholdene er gunstige for Kløverens Trivsel, for Dyrkning i Renbestand. Den giver under saadanne Forhold i Reglen større Høafgrøde end Tidlig Rødkløver, men trives bedre paa fugtig og kold Jord end denne, og den egner sig ikke for Dyrkning i Blanding med tidlig modne Græsarter.

Den bedste Sildig Rødkløver kommer fra Danmark. Dansk Kløver har for begge Brugsaar giver 8 Centner Hø pr. Td. Ld. mere end Svensk, 11 Centner mere end Norsk og 10 Centner mere end Schlesisk-Bøhmisk Sildigkløver. Denne har været mindst varig og haardfør, men frodigst til Genvækst, og Norsk Sildigkløver mest varig og haardfør, men mindst frodig.

Udførlig Beretning om Forsøgene findes i Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, nærværende Bind, Side 1 og følg.